

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 3. februára 2011 v Bratislave v trestnej veci obvineného **ppríp. M. L.**, pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v jednočinnom súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej už len „prokurátor ÚŠP GP SR“) proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 30. augusta 2010, sp. zn. BB – 4T 29/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora ÚŠP GP SR **s a z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 30. augusta 2010, sp. zn. BB – 4T 29/2010, podľa § 350 ods. 2 Tr. por., § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. por., § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zastavil trestné stíhanie vedené proti obvinenému ppríp. M. L., nar. X., pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v jednočinnom súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu podal prokurátor ÚŠP GP SR sťažnosť (č. l. 125 – 128 spisu).

V jej písomnom odôvodnení vyjadril predovšetkým nesúhlas s tým záverom súdu, že príkaz Krajského súdu v Bratislave z 23. februára 2005, sp. zn. Ntt-2-D-406/2005, ktorým bol vydaný príkaz na predĺženie použitia agenta na dobu od 1. marca 2005 do 1. septembra 2005 na osobu vystupujúcu pod menom J. S., ustanovenú za agenta, je nezákonný. Podľa jeho názoru za nezákonný by bolo možné označiť taký príkaz súdu, ktorý by bol v rozpore s niektorým konkrétnym ustanovením príslušného zákona, v tomto prípade zákona o trestnom konaní súdnom č. 141/1961 Zb. účinného v čase vydania predmetného príkazu (možnosť použitia agenta v trestnom konaní je upravená v ust. § 88b ods. 1 až ods. 12). Poukázal pritom na to, že materiálna podmienka použitia inštitútu agenta uvedená v § 88a ods. 1 citovaného Tr. por. v danom prípade dodržaná bola, pretože trestné konanie sa vedie pre korupciu a zároveň odhalenie a usvedčenie páchatel'a by bolo inak podstatne sťažené, ba dokonca až nemožné. Taktiež formálne podmienky stanovené v § 88a ods. 5 a ods. 7 Tr. por. boli splnené, keďže predmetný príkaz bol vydaný príslušným krajským súdom na návrh prokurátora, je písomný a je v ňom uvedený aj čas, po ktorý má byť agent použitý. Ako ďalej v tejto súvislosti uviedol, žiadne ďalšie materiálne či formálne podmienky príkazu v danom čase Trestný poriadok nestanovoval, a tak orgány činné v trestnom konaní ani súdy neboli v uvedenej dobe zo zákona povinné dbať na to, aby príkaz obsahoval aj ďalšie skutočnosti nad rámec zákona – v tomto prípade konkrétne odôvodnenie použitia agenta (až Trestný poriadok účinný od 1. januára 2006 v ustanovení § 117 ods. 5 pridal k formálnym podmienkam použitia agenta aj nutnosť, aby príkaz bol odôvodnený aj skutkovými okolnosťami). Vzhľadom k tomu, že odôvodnenie príkazu nebolo zákonnou podmienkou jeho vydania a zároveň s poukazom na to, že všetky zákonné podmienky boli zo strany krajského súdu dodržané, predmetný príkaz je potrebné podľa prokurátora považovať za plne zákonný, a teda aj dôkazy, získané na jeho základe sú zákonné a použiteľné v trestnom konaní.

Má tiež za to, že poukazovanie na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 274/2005, ktorý vyslovil, že rozhodnutie súdu neobsahujúce odôvodnenie je nepreskúmateľné, ako také je nezákonné a to má za následok, že všetky dôkazy, získané na základe tohto rozhodnutia sú nezákonné, je v danom prípade z vecného hľadiska nesprávne, pretože toto rozhodnutie bolo vydané v súvislosti s odlišným právnym problémom, resp. v súvislosti s iným právnym inštitútom - Ústavný súd Slovenskej republiky sa v predmetnom rozhodnutí zaoberal zákonnosťou vydaných príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností z roku 2004 a nie použitím agenta. Zdôraznil,

že argumentácia, ktorú Ústavný súd Slovenskej republiky v danej veci použil pri zdôvodnení nezákonnosti vydaných príkazov je logická a nespochybniteľná, avšak nie je možné z nej vychádzať pri posudzovaní zákonnosti príkazu na použitie agenta z roku 2005, pretože zákonné formálne podmienky na vydanie príkazu na odpočúvanie podľa § 88 ods. 1, ods. 2 Tr. por. účinného v čase vydania predmetného príkazu boli odlišné od zákonných podmienok na vydanie príkazu na použitie agenta podľa § 88a Tr. por. Trestný poriadok totiž v prípade príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností jednoznačne stanovoval ako jednu z formálnych podmienok zákonnosti takéhoto príkazu, že musí byť odôvodnený, a to osobitne pre každú účastnícku stanicu (§ 88 ods. 3 prvá veta Tr. por.), z čoho vyplýva, že ak krajský súd vydal takýto príkaz bez odôvodnenia, postupoval tým v rozpore s konkrétnym ustanovením Trestného poriadku, a teda Ústavný súd Slovenskej republiky musel takýto príkaz označiť za nezákonný. V prípade príkazu na použitie agenta však takáto zákonná podmienka neexistovala, a preto Krajský súd v Bratislave neporušil zákon, ak v príkaze na použitie agenta, resp. na predĺženie jeho použitia nepoužil odôvodnenie.

Ako ďalej zdôraznil, z vyššie uvedených skutočností je teda zrejmé, že sporný príkaz Krajského súdu v Bratislave na použitie agenta z 23. februára 2005, sp. zn. Ntt-2-D-406/2005, je zákonný a zákonné sú aj všetky dôkazy, vykonané na jeho základe. Keďže tieto dôkazy priamo usvedčujú obvineného zo spáchania žalovaného trestného činu, nie je podľa jeho názoru daný zákonný dôvod na zastavenie trestného stíhania, ale vo veci je potrebné vykonať hlavné pojednávanie a následne rozhodnúť v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku.

Z dôvodov vyššie uvedených preto prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu zrušil a uvedenému súdu uložil vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistil, že sťažnosť je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote. Na základe toho potom v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce, pričom dospel k záveru, že Špecializovaný trestný súd rozhodol v predmetnej veci správne a v súlade so zákonom.

Z obsahu utajovanej prílohy predloženého spisového materiálu vyplýva, že sudca Krajského súdu v Bratislave vydal dňa 23. februára 2005, sp. zn. Ntt-2-D-406/2005, na základe návrhu Krajskej prokuratúry v Bratislave (č. IKO-D-182-1/2005-3) v zmysle § 88b ods. 5 Tr. por. príkaz na predĺženie použitia agenta J. S. na dobu od 1. marca 2005 do 1. septembra 2005. Uvedeným príkazom zároveň uložil žiadateľovi, aby mu v lehote 3 mesiacov predkladal všetky potrebné podklady na skúmanie dôvodnosti použitia agenta.

Dňa 11. augusta 2006 bolo pod sp. zn. ČVS: UIS-152/IOZ-SV-2006 na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, Úrade inšpekčnej služby Policajného zboru, Inšpekčnom odbore Západ podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie vo veci a následne dňa 27. marca 2007 bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Bratislava, sp. zn. PPZ-240/BPK-B-2006, podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie ppráp. M. L. pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v jednočinnom súbehu s trestným činom prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Dňa 18. augusta 2010 podal pod sp. zn. VII/1 Gv 277/06-50 prokurátor ÚŠP GP SR na Špecializovanom trestnom súde obžalobu na obvineného ppráp. M. L. na tom skutkovom základe, že :

ako príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru S., dňa 27. augusta 2005 v čase o 21.00 hod. v B., na S. pri nákladnej bráne S., počas výkonu služby, pri kontrole posádky vozidla Škoda 105, EČ : B. zistil, že občan Ukrajiny V. P., sa na území Slovenskej republiky zdržuje nelegálne, nakoľko má neplatné vízum, pričom za to, že menovaného nepredvedie a neoznámí ho cudzineckej polícii, prijal od neho úplatok vo výške 1 000 Sk, následne menovanému dovolil odísť a finančnú hotovosť rozdelil tak, že 500 Sk si ponechal pre vlastnú potrebu a zvyšných 500 Sk odovzdal kolegovi J. S., čím porušil základné povinnosti policajta uvedené v § 48 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru v znení neskorších predpisov, ako aj ustanovenie § 76 zákona o pobyte cudzincov č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, a článok 12 nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 7/2002 o objasňovaní priestupkov a prejednávaní priestupkov v Policajnom zbore, ktoré upravujú postup pri zistení a dokumentovaní uvedeného priestupku.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 350 ods. 1 Tr. por. samosudca obžalobu predbežne neprejednáva, preskúma však, či poskytuje spoľahlivý podklad na ďalšie konanie a či prípravné konanie, ktoré jej predchádzalo, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu.

Podľa § 350 ods. 2 Tr. por. po preskúmaní obžaloby podľa jej obsahu a obsahu spisu samosudca urobí niektoré z rozhodnutí uvedených v § 241 ods. 1 písm. a/ až písm. j/.

Podľa § 350 ods. 3 Tr. por. proti rozhodnutiu podľa odseku 2 môže prokurátor, obvinený i poškodený podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

Podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Podľa § 88b ods. 1 Tr. por. účinného v čase vydania predmetného príkazu (ďalej už len „st. Tr. por.“) **pri odhaľovaní, zisťovaní a usvedčovaní páchatel'ov obzvlášť závažných trestných činov, korupcie a trestného činu podľa § 158 Trestného zákona možno použiť agenta. Jeho použitie je prípustné len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené a získané poznatky odôvodňujú podozrenie z trestnej činnosti alebo úmyslu osoby spáchať takýto trestný čin.**

Podľa § 88b ods. 5 st. Tr. por. príkaz na použitie agenta pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vydáva sudca na návrh prokurátora, v konaní pred súdom aj bez takého návrhu predseda senátu.

Podľa § 88b ods. 6 st. Tr. por. ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, môže prokurátor, ak použitie agenta nie je spojené so vstupom do bytu iného, príkaz uvedený v odseku 5 dať pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní. Takýto príkaz musí najneskôr do troch dní potvrdiť sudca, inak stráca platnosť.

Podľa § 88b ods. 7 st. Tr. por. príkaz podľa odsekov 5 a 6 musí byť písomný a musí byť v ňom určený čas, po ktorý bude agent použitý. Nakladá sa s ním ako s utajovanou skutočnosťou.

Podľa § 88b ods. 8 st. Tr. por. písomnosti týkajúce sa použitia agenta sa do spisu založia len vtedy, ak prokurátor v obžalobe navrhne vykonanie dôkazu skutočnosťami zistenými agentom.

Podľa § 88b ods. 11 st. Tr. por. o skutočnostiach dôležitých pre trestné konanie môže agenta v prípravnom konaní vyslúchnuť prokurátor pri primeranom použití ustanovenia § 101b ods. 3 tak, aby jeho totožnosť nemohla byť odhalená. Agent môže byť vyslúchaný na súde len pri primeranom použití ustanovení § 101 ods. 5, § 101b ods. 3 a § 209 Tr. por. tak, aby jeho totožnosť nemohla byť odhalená. Doručenie predvolania na hlavné pojednávanie agentovi zabezpečí príslušník Policajného zboru poverený prezidentom Policajného zboru.

Podľa § 88b ods. 12 st. Tr. por. skutočnosti týkajúce sa trestných činov nesúvisiacich s vecou, v ktorej bol agent použitý, môžu sa v inom konaní použiť ako dôkaz iba vtedy, ak ide o obzvlášť závažný trestný čin, korupciu a trestný čin podľa § 158 Trestného zákona.

S ohľadom na obsah podanej sťažnosti sa Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým zaoberal otázkou zákonnosti použitia agenta J. S. v danej veci a rovnako ako Špecializovaný trestný súd dospel k takému záveru, že vyššie citovaný príkaz na predĺženie jeho použitia nemožno považovať za zákonné rozhodnutie, a teda ani dôkazy na základe činnosti tohto agenta získané (jeho výpovede a bankovka v nominálnej hodnote 500 Sk ním odovzdaná styčnému dôstojníkovi polície) nie sú dôkazmi zákonnými a z toho dôvodu ani použiteľnými v predmetnom trestnom konaní.

V prvom rade je potrebné upozorniť na to, že ak prokurátor ÚŠP GP SR v obžalobe

navrhol vykonanie dôkazu skutočnosťami zistenými agentom, do predmetného spisu mali byť v súlade s § 88b ods. 8 st. Tr. por. založené všetky písomnosti týkajúce sa jeho použitia. Uvedená povinnosť však v danom prípade splnená nebola.

Ďalej poukazuje Najvyšší súd Slovenskej republiky na tú skutočnosť, že vyššie citované ustanovenie § 88b ods. 1 st. Tr. por. obsahuje tri základné podmienky pre zákonné použitie agenta, pričom tieto musia byť splnené kumulatívne :

- možno ho použiť len pri odhaľovaní, zisťovaní a usvedčovaní páchatel'ov obzvlášť závažných trestných činov, korupcie a trestného činu podľa § 158 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006;
- odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov uvedených trestných činov iným spôsobom by bolo podstatne sťažené (zásada subsidiarity);
- **získané poznatky odôvodňujú podozrenie z trestnej činnosti alebo úmyslu osoby spáchať takýto trestný čin.**

Čo sa týka formálnych náležitostí príkazu na použitie agenta, tak tieto vyplývajú z § 88b ods. 7 st. Tr. por.

Náležitosti príkazu na predĺženie použitia agenta sú pritom zhodné ako v prípade príkazu na použitie (ustanovenie) agenta.

S ohľadom na vyššie uvedené možno potom konštatovať, že tak príkaz na použitie agenta ako i príkaz na predĺženie jeho použitia musí obsahovať konkrétne dôvody a skutočnosti, na základe ktorých došlo k jeho vydaniu, pretože bez nich nie je vôbec možné **preskúmať** odôvodnenosť jeho vydania, a tým ani **prípustnosť/dôvodnosť/ použitia agenta v tom ktorom prípade** (§ 88b ods. 1 st. Tr. por.). Z príkazu na predĺženie použitia agenta J. S. na dobu od 1. marca 2005 do 1. septembra 2005 z 23. februára 2005, sp. zn. Ntt-2-D-406/2005, pritom nie sú zrejmé predovšetkým žiadne konkrétne poznatky odôvodňujúce podozrenie z trestnej činnosti alebo úmyslu osoby spáchať trestný čin, a preto ho nemožno považovať za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o spomínaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 274/2005, na ktorý sa odvoláva Špecializovaný trestný súd v napadnutom uznesení,

tak v tomto smere je potrebné dať za pravdu prokurátorovi, že tento sa vzťahuje na iný prípad a bol vydaný v súvislosti s iným právnym inštitútom. Zaoberá sa totiž otázkou porušenia práva na súkromie v súvislosti s vydaním príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností z roku 2004.

Okrem uvedeného sa však Najvyšší súd Slovenskej republiky plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto naň v zásade odkazuje. Aj podľa jeho názoru nie je totiž možné za situácie, keď neexistuje žiadny zákonný dôkaz preukazujúci spáchanie skutku uvedeného v obžalobe a keď zároveň jeho spáchanie poprel i samotný obvinený postupovať inak, ako trestné stíhanie podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s poukazom na § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zastaviť.

Z dôvodov vyššie uvedených preto rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 3. februára 2011

JUDr. Peter H a t l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ing. Alžbeta Kóňová